

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการนำปุ๋ยหรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นปุ๋ยในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง
เพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมวิชาการเกษตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปุ๋ย จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการนำปุ๋ยหรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นปุ๋ยในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือแนวปฏิบัติอื่นใด ซึ่งมีกำหนดไว้แล้วในประกาศนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ปุ๋ย” หมายถึง ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์เคมีและปุ๋ยอินทรีย์ ที่ให้ธาตุอาหารพืชทางใบไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเหลวหรือไม่ใช่ปุ๋ยเหลว

“รูน” หมายถึง ประเภท ชนิด แบบ (ถ้ามี) และสูตรปุ๋ยเดียวกัน (กรณีปุ๋ยเคมี) ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน บรรจุในภาชนะบรรจุชนิดและขนาดเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

“เครื่องแบ่งตัวอย่าง” หมายถึง เครื่องมือที่ใช้แบ่งตัวอย่างปุ๋ยที่มีใช้เป็นปุ๋ยเหลว (Rifle) ทำด้วยโลหะปลอดสนิม ใช้ผสมคลุกเคล้าและแบ่งตัวอย่างปุ๋ยออกเป็น ๒ ส่วนเท่า ๆ กัน เมื่อดูด้านข้างของเครื่องแบ่งตัวอย่างจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูความสูง ๑๗ นิ้ว ด้านบนความกว้างขอบใน ๘.๕ นิ้ว ด้านล่างความกว้าง ๑๗ นิ้ว เมื่อดูด้านหน้าของเครื่องแบ่งตัวอย่างจะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าความกว้าง ๒๕ นิ้ว ความสูงเอียง ๑๗.๕ นิ้ว ขนาดของ Hopper เป็นรูปกรวยสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยปากกรวยด้านบนความกว้างขอบใน ๘.๕ นิ้ว ความยาว ๒๕ นิ้ว ปากกรวยด้านล่างความกว้าง ๔ นิ้ว ความยาว ๒๐ นิ้ว ประกอบด้วยช่องแบ่งสี่เหลี่ยมเป็นปล่องสั้น ๆ (Chute) จำนวน ๘ ช่อง แต่ละช่องมีความกว้าง ๒.๕ นิ้ว ความลึกในแนวเฉียงลง ๖ นิ้ว โดยทำมุม ๔๕ องศากับแนวตั้ง

และช่องทางออกของแต่ละช่องจะเรียงสลับซ้ายขวาข้างละ ๔ ช่อง สำหรับถาดรองปุ๋ยจำนวน ๔ ถาด แต่ละถาดมีขนาดปากถาดความกว้างและความยาว ๒๒.๕ นิ้ว ความสูงเอียง ๗ นิ้ว ท้องถาดมีขนาดความกว้างและความยาว ๒๐ นิ้ว

ข้อ ๕ การสุมเก็บตัวอย่างปุ๋ยบรรจุภาชนะ (Package) ให้ผู้เก็บตัวอย่างปุ๋ยดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ การสุมเก็บตัวอย่างปุ๋ยที่ภาชนะบรรจุ (Package) มีน้ำหนักสุทธิไม่มากกว่า ๑ กิโลกรัม หรือ มีปริมาตรสุทธิไม่มากกว่า ๑ ลิตร แล้วแต่กรณี ให้สุมเก็บตัวอย่างปุ๋ยมาทั้งหมด ภาชนะบรรจุและต้องเป็นภาชนะที่ยังไม่ได้เปิดและไม่ชำรุด ต้องเป็นปุ๋ยร่วนเดียวกัน โดยสุมเก็บตัวอย่างปุ๋ยจำนวน ๔ ส่วน แต่ละส่วนมีน้ำหนักสุทธิตั้งรวมกันไม่น้อยกว่า ๗๐๐ กรัม หรือ มีปริมาตรสุทธิตั้งรวมกันไม่น้อยกว่า ๗๐๐ มิลลิลิตร

๕.๒ การสุมเก็บตัวอย่างปุ๋ยที่ภาชนะบรรจุ (Package) มีน้ำหนักสุทธิมากกว่า ๑ กิโลกรัมหรือมีปริมาตรสุทธิตั้งรวมกันมากกว่า ๑ ลิตร ให้สุมเก็บตัวอย่างปุ๋ยมาทั้งหมด ภาชนะบรรจุและต้องเป็นภาชนะที่ยังไม่ได้เปิดและไม่ชำรุด ต้องเป็นปุ๋ยร่วนเดียวกัน โดยมีน้ำหนักสุทธิตั้งรวมกันไม่น้อยกว่า ๒.๘ กิโลกรัม หรือปริมาตรสุทธิตั้งรวมกันไม่น้อยกว่า ๒.๘ ลิตร เพื่อดำเนินการแบ่งตัวอย่างปุ๋ยออกเป็น ๔ ส่วน แต่ละส่วนมีน้ำหนักสุทธิไม่น้อยกว่า ๗๐๐ กรัมหรือมีปริมาตรสุทธิไม่น้อยกว่า ๗๐๐ มิลลิลิตร โดยมีวิธีการดังนี้

๕.๒.๑ กรณีที่ไม่ใช่เป็นปุ๋ยเหลว เก็บโดยใช้เครื่องแบ่งตัวอย่าง (Riffle) ดังนี้

๑) ให้เปิดปากภาชนะบรรจุปุ๋ย จากนั้นเทปุ๋ยที่บรรจุอยู่ในภาชนะลงในถาดรองรับ จนกระทั่งปุ๋ยในภาชนะบรรจุหมดลงแล้วเกลี่ยให้เรียบ

๒) นำปุ๋ยในถาดรองรับตามข้อ ๑) เทผ่านเครื่องแบ่งตัวอย่างปุ๋ย โดยเทปุ๋ยลงด้านบนอย่างสม่ำเสมอตลอดแนวเครื่องแบ่งตัวอย่าง ให้ปุ๋ยไหลลงด้านล่างแล้วแยกออกเป็น ๒ ส่วน ลงสู่ถาดรองรับจำนวน ๒ ถาด จนกระทั่งปุ๋ยในข้อ ๑) หมดลงให้นำปุ๋ยทั้ง ๒ ถาด ดำเนินการตามขั้นตอนนี้ซ้ำอีกครั้งหนึ่งจะได้ปุ๋ย ๒ ส่วน

๓) นำปุ๋ยทั้ง ๒ ส่วนในถาดรองรับตามข้อ ๒) เทผ่านเครื่องแบ่งตัวอย่างปุ๋ยทีละส่วน โดยเทปุ๋ยลงด้านบนอย่างสม่ำเสมอตลอดแนวเครื่องแบ่งตัวอย่าง ให้ปุ๋ยไหลลงด้านล่างแล้วแยกออกเป็น ๒ ส่วน ลงสู่ถาดรองรับจำนวน ๒ ถาด จะได้ปุ๋ยส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ให้เทปุ๋ยส่วนที่ ๑ คั้นลงในภาชนะบรรจุในกรณีที่ปุ๋ยในแต่ละส่วนมีน้ำหนักสุทธิไม่น้อยกว่า ๒.๘ กิโลกรัม สำหรับปุ๋ยส่วนที่ ๒ ให้ทำการเกลี่ยให้เรียบ

๔) นำปุ๋ยส่วนที่ ๒ ตามข้อ ๓) เทผ่านเครื่องแบ่งตัวอย่างปุ๋ยทีละส่วน โดยเทปุ๋ยลงด้านบนอย่างสม่ำเสมอตลอดแนวเครื่องแบ่งตัวอย่าง ให้ปุ๋ยไหลลงด้านล่างแล้วแยกออกเป็น ๒ ส่วน ลงสู่ถาดรองรับจำนวน ๒ ถาด ให้ทำการแบ่งตัวอย่างปุ๋ยโดยใช้เครื่องแบ่งตัวอย่างไปจนกระทั่งได้ตัวอย่างปุ๋ย จำนวน ๔ ส่วน แต่ละส่วนไม่น้อยกว่า ๗๐๐ กรัม

๕.๒.๒ กรณีที่เป็นปุ๋ยเหลวให้นำตัวอย่างปุ๋ยที่ได้ทำการกลึงหรือเขย่าถึงบรรจุปุ๋ยไปมาอย่างซ้ำ ๆ แล้วใช้อุปกรณ์ที่ใช้ดูดหรือตวงตัวอย่างปุ๋ยบรรจุลงในภาชนะที่มีฝาปิดสนิทจำนวน ๔ ส่วน แต่ละส่วนมีปริมาตรไม่น้อยกว่า ๗๐๐ มิลลิลิตร

ข้อ ๖ ให้ผู้เก็บตัวอย่างปุ๋ยนำตัวอย่างปุ๋ยที่ได้ตามข้อ ๕ มาดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ นำตัวอย่างปุ๋ยที่ได้จากการแบ่งตัวอย่างตามข้อ ๕ บรรจุลงในถุงพลาสติกที่ป้องกันความชื้น เหนียวและแข็งแรง จากนั้นให้มัดปากถุงพลาสติกให้แน่นโดยรีดอากาศออกให้มากที่สุด

๖.๒ นำตัวอย่างที่ใส่ถุงพลาสติกเรียบร้อยแล้วตามข้อ ๖.๑ ใส่ลงในถุงพลาสติกอีกชั้นหนึ่ง

๖.๓ ทำการรอกทรายละเอียดของตัวอย่างปุ๋ย ใส่ไว้ในถุงพลาสติกชั้นนอก จากนั้นปิดปากถุงด้วยแถบกาบทั้งด้านบนและด้านล่าง พร้อมลงลายมือชื่อที่แถบกาบร่วมกัน แล้วเย็บด้วยตาไก่

ข้อ ๗ ให้จัดส่งตัวอย่างตาม ข้อ ๖.๓ ไปตรวจหรือวิเคราะห์ ณ ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ปุ๋ยของทางราชการ จำนวน ๑ ส่วน มอบให้เจ้าของผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนหรือผู้ดำเนินกิจการ เก็บไว้จำนวน ๑ ส่วน มอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑ ส่วน (ถ้ามี) ส่วนที่เหลือเก็บไว้ที่พนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๘ ประกาศนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการดำเนินการใดๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ดำรงค์ จิระสุทัศน์

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร